

Könyvismertetés.

Baumann János : *Német nyelv- és olvasókönyvének* (sajtó alatt levő) *II. kötetéről*. Különös tekintettel a *direkt módszerre*. A polgári fiú- és leányiskolák *III. és IV. osztálya* számára.

A rendkívül tevékeny Lampel-cég felkért engem, mondjak szakvéleményt a fenti cím alatt a napokban megjelenendő könyvről. A polgáriskolai német nyelvtanításnak s általában a hazai oktatásügynek kívánok szolgálatot tenni, mikor jól megfontolt és alaposan megokolt nézetemet nyilvánosan is az érdekelt szakkörök elé terjesztem.

Örömmel teszem ezt, mert azt látom, hogy a szerző ezt a kötetét is épen olyan gonddal, szeretettel, pedagógiai tapintattal és szaktudással írta meg, mint az I. kötetét. Helyesen cselekszik tehát a kiadó Lampel-cég, hogy ezt a II. kötetet már csakis a Baumann János neve alatt jelenti meg. Mert ez a név ma már jóhangzású a polgáriskolai tanárok előtt. Nem csupán azért, mert a szerző I. kötetét a hivatalos bíráló a legszebb dicsérettel illette s azt a szaktanárok száz polgáriskolába vezették be tankönyvnek, hanem főleg azért, mert ez a név garancia, hogy amin rajta van, az derék, becsületes és jó munka.

A szerzőnek — mint látom — most is az volt a *főtörekvése*, hogy a tanuló magát a német nyelvet tanulja meg, ne a nyelvtant. Evégből *mindenütt belevonja a tanulót a munkába*. *A tanuló a központ*. Ő körülötte s ő vele történik minden. Ő lát, hall, tapasztal, beszél és beszélget másokkal. Ebben a kötetben is tehát a *direkt módszer az uralkodó*. Ennek van alárendelve a grammatikai és a fordító módszer.

A direkt módszernek megfelelően a szerző most is a *direkt beszédgyakorlatokra, a képmagyarázatokra* (Mühlbeck Károly rajzai) s az ezeken alapuló *beszédgyakorlatokra* volt főfigyelemmel. Nagy gondot fordított továbbá a gyakrabban előforduló *polgári ügyiratok* szerkesztésére. Ezek a levél, számla, bizonyítvány, körlevél stb. Különösen *levelet sokat vett fel a szerző* (a tanterv is így rendel-

kezik), mert ez igen kedves forma a gondolatok közlésére s rendkívül alkalmas a *stilus* gyakorlására, fejlesztésére és kicsiszolására.

Az anyagot most is *tárgykörök* szerint haladva dolgozta föl a szerző. Tíz *tárgykört* vett fel s ezeket három *főtárgykör* köré csoportosította.

I. *Főtárgykör*: *Balatonfüred*. Ezzel kapcsolatban megismeri a tanuló Balatonfüredet, a balatoni fürdők gyöngyét; megismerkedik a nyaralással (*Sommeraufenthalt in Balatonfüred*), az egészségi állapottal s az orvossal (*Gesundheitszustand* [Gesundheit und Krankheiten]; beim Badearzt; beim Zahnarzt); továbbá a nyári szórakozásokkal és játékokkal (*Spiele und Unterhaltungen* [Gesellschaftsspiele, Kegelspiel]).

II. *Főtárgykör*: *Budapest*. Ezzel kapcsolatban megismeri a tanuló fővárosunk remek fekvését, monumentális épületeit, a festői Dunapartot (Johann fährt nach Budapest [Eisenbahn]; ein Spaziergang in der Stadt [das Donaukorso]; a gyönyörű Margitszigetet (*Ein Ausflug auf die Insel* [Elektrische]; mit dem Schiffe nach Hause [Donaufahrt]); továbbá a kedves állatkertet (*Klassenausflug in den Tiergarten* (Rundgang auf dem «Baby» [Bébi-Elefant]); der Hofphotograph [ein Schüler] — s így természetesen megbarátkozik a különböző közlekedési eszközökkel is: vasút, hajó, villanyos stb.

III. *Főtárgykör*: *Ipari és kereskedelmi foglalkozások* (*Gewerbe und Handel*). Ezekkel kapcsolatban képet szerez magának a tanuló egy szabóműhelyről (*In der Schneiderwerkstätte*; Karl probiert seinen Anzug); egy cipésműhelyről (*In der Schusterwerkstätte*; Rosa bestellt sich ein Paar Schuhe); egy asztalosműhelyről (*In der Tischlerwerkstätte*; Johann bestellt sich eine Zeichentafel); egy fűszer- és csemegeüzletről (*Im Spezerei- und Delikatessengeschäft*; Rosa kauft ein — [der Lehrling geht auf die Post] stb.

Mint említettem, mindenütt a tanuló a központ.

Ő nyaral *Balatonfüreden*, fürdik a tóban, csónakázik, sétál, kirándulgat, játszik, megy az orvoshoz stb.

Ő járja be *Budapest* legszebb részeit és számol be mindarról, amit látott s minő benyomásokat tettek reá a látottak: a festői Dunapart, a gyönyörű Margitsziget s a kedves állatkert.

Ő keresi fel az *iparost* műhelyében s a *kereskedőt* boltjában s érintkezik, tárgyal vele, nézi, mint végzi munkáját, figyel minden mozzanatra s tanulja megbecsülni a munkát s a kerges tenyeret.

Azért tehát csupa *közvetlenség*, *elevenség*, *mozgalmasság*, *lüktető élet* az egész könyv.

A *nyelvtani értelmezések* most is rövidek és velősek. Különösen a *mondattani tárgyalások* rendkívül egyszerűek és praktikusak.

Az *olvasókönyvi rész* most is a legszebb prózai és költői olvasmányokat tartalmazza. A legkiválóbb német gyermekköltők, mint *Güll*, *Hey*, *Reinick*, *Hoffmann v. Fallersleben*, valamint a német

irodalom legnagyobb szellemóriásai : *Goethe, Schiller, Heine, Uhland, Rückert* stb. remekeikkel vannak képviselve.

Baumann János német nyelv- és olvasókönyvének II. kötete tehát méltó párja az elsőnek, melynek mindenben — az elveket, módszert és célt tekintve — *folytatása, kiegészítése, így folytatólagosan* a III. és IV. osztályba (a miniszteri rendelet szerint) *most is bevezethető.*

Ennek a könyvnek a bevezetésével a szaktanárok nemcsak a maguk s a tanulók fárasztó munkáján könnyíthetnek, hanem azt egyszersmind kedvesebbé, kellemesebbé és gyümölcsözőbbé is tehetik.

Dr. Herrmann Antal.